

De Jong groeit naar vitale, gracieuze Chanel

TONEEL Coco Chanel revisited, Tg Dorst.
Regie: Ria Marks. Gezien: 8/12. 21/12 in
Schouwburg Amstelveen, 1-3/2 in Belle-
vue.

★★★★☆

Met een elegant hoedje op haar hoofd, haar voeten in bergschoenen, kijkt Coco Chanel strijdvaardig de zaal in. Haar botten mogen dan oud zijn, haar hersens dor, het weerhoudt haar niet ons haar levensverhaal te vertellen. Een verhaal waarin ze zich thuis wil voelen en dat ze als het zo uitkomt naar haar hand zal zetten – een slimme disclaimer van schrijvers Theo de Groot en Tjeerd Bischoff.

In de theatermonoloog *Coco Chanel revisited* speelt Trudy de Jong (1948) het bewogen leven van de legendarische Franse modeontwerpster (1883-1971), stijlicoon uit het interbellum. Haar geschiedenis is de *succes story* van een harde, tikkeltje cynische vrouw die zichzelf als een Baron von Münchhausen telkens uit het moeras wist te trekken. De dood van haar dier-

baren – door De Jong roerend maar zonder sentiment gespeeld – krijgt haar er niet onder, maar voedt juist haar oog voor esthetiek.

In een sober decor met enkele paspoppen en vrij hangende kleeerhangers met jurken eraan maakt regisseur Ria Marks er stijlvol documentaire theater van. De makers leggen de nadruk op Chanel's persoonlijke leven, dat zich afspeelt tussen *the rich and famous* van de roaring twenties.

Een vriendin introduceerde haar in de kring rond de Russische impresario Sergej Diaghilev en zijn beroemde Ballets Russes. Door de speakers klinkt muziek van Igor Stravinsky, terwijl De Jong de kleeerhangers een zwieperd geeft en de dynamiek van Diaghilev's choreografie verbeeldt. Een ballet dat in die tijd net zo vernieuwend was als Chanel's ontwerpen. Met haar soepel vallende colberts hief ze het verschil op tussen mannen en vrouwen.

De Jong draagt het zwarte haar kort als Chanel, maar is niet helemaal geloofwaardig als ze met ver geopend décolleté het sensuele paardenmeis-

je verbeeldt dat de jonge Coco ooit was. Daar hadden de makers meer mogen vertrouwen op het verhaal en De Jongs vervoerende vertelstem.

Maar naarmate we verder komen in Chanel's leven – de minnaars, de oorlog, haar verhouding met een Duitse spion – groeit De Jong meer naar haar personage toe: kordaat, vitaal en tot haar dood toe gracieus. In de slotscène verschijnt op een wit doek haar silhouet: het hoofd met hoed licht gekanteld, de sigaret naar boven wijzend. In dit prachtige beeld vallen de actrice en haar personage samen.

JOUKJE AKVELD

